

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Rokkedahl Energi

CVR 34593744

Erhverv

J.nr. 2023 - 13465

Ref. MABAB

Den 10. november 2023

Effekten af Rokkedahl Energi - varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde nedskrives fra 30 til 28 % og ændres til også at omfatte stalde til skrabelagtekyllingeproduktion

Afgørelse

Effekten for Rokkedahl Energi - varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde, er dags dato nedskrevet fra 30 til 28 % på Miljøstyrelsens Teknologiliste i henhold til indstillingen fra Miljøstyrelsens udvalg for Miljøeffektiv Landbrugsteknologi (MELT), som er vedlagt dette brev.

Desuden ændres optagelsen af teknologien på Miljøstyrelsens Teknologiliste, således at teknologien også kan anvendes på stalde til skrabelagtekyllingeproduktion med en ammoniakreducerede effekt på 28 %.

Afgørelsen er truffet efter husdyrbruglovens § 34 a.

Der er i dag også udsendt en nyhed på www.mst.dk, hvoraf det fremgår, at teknologien er nedskrevet og ændret til også at omfatte skrabelagtekyllingestalde på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Nedskrivningen og tilføjesen i teknologien er også ført til Miljøstyrelsens Logbog for opdateringer af Teknologilisten. Denne er også at finde på www.mst.dk.

Sagsfremstilling

Rokkedahl Energi - varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde blev optaget på Miljøstyrelsens Teknologilisten i 2016 med en ammoniakreducerende effekt på 30 %.

Den 16. marts 2023 skrev Miljøministeriets departement en e-mail til ETA Danmark, som skulle videreformidle mailen til MELT. Det fremgår af mailen, at Aarhus Universitet (AU) i forbindelse med den tekniske og økonomiske gennemgang af teknologierne på teknologilisten, som del af det netop afsluttede "BAT-projekt", har udgivet en teknologibeskrivelse for "Luft-til-luft varmeveksler og interne luftcirkulationsventilatorer til slagtekyllingestalde" (https://pure.au.dk/portal/files/296482254/Luft_til_luft_varmeveksler_og_interne_luftcirkulationsventilatorer_til_slagtekyllingestalde_14122022.pdf).

Det fremgår af teknologibeskrivelsen, at den ammoniakreducerende effekt ved anvendelse af Rokkedahl Energi - varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde

Formatert: Dansk

Formatert: Dansk

er 28 %, jf. VERA-verifikationen (https://www.vera-verification.eu/app/uploads/sites/9/2019/12/3459_VERA_template_EN_131119_V3_LR.pdf) og ikke 30 %.

Det fremgår videre, at det er Miljøministeriets departements opfattelse af teknologilisteoptaget med 30 % effekt og VERA-verifikationen på 28 % er baseret på forskellige versioner af samme rapport, hvoraf den der ligger til grund for VERA-verifikationen, er den seneste.

Endvidere fremgår det af teknologibeskrivelsen, at effekten (28 %) vil være gældende for både hurtig voksende og langsommere voksende konventionelle slagtekyllinger, hhv. Vækstkategori 1 og 2, samt økologiske slagtekyllinger.

MELT blev derfor forespurgt, om de kan tilslutte sig nedskrivning af den ammoniakreducerende effekt af Rokkedahl Energi - varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde på teknologilisten fra 30 til 28 %.

MELT blev videre forespurgt, om anvendelsesområdet for varmeveksleren på teknologilisten kan udvides til udover at omfatte traditionelle/konventionelle slagtekyllingestalde også at omfatte økologiske stalde og stalde til produktion af skrabe-slagtekyllinger.

Det fremgår endelig af mailen, at hvis MELT kunne tilslutte sig et eller flere af ovenstående spørgsmål, skulle der udarbejdes en opdateret udgave af den nuværende indstilling til teknologilisten fra juni 2016.

Miljøministeriets departement havde også haft sendt disse spørgsmål til jer den 6. marts 2023, således I havde mulighed for at kommentere på dem.

Den 16. august 2023 modtog Miljøministeriets departement en indstilling fra MELT, hvoraf det fremgår, at MELT kan tilslutte sig en nedskrivning af den ammoniakreducerende effekt af Rokkedahl Energi - varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde fra 30 til 28 %. Det begrundes med, at 28 % er det, der fremgår af den nyeste version af testrapporten (ver. 3), som VERA verifikations-erklæringen må antages at være baseret på.

Derimod kan MELT ikke tilslutte sig, at det også kommer til at gælde økologisk slagtekyllingeproduktion. Dette begrundes med, at denne produktion kan indrettes på vidt forskellige måder, som gør, at effekten kan blive mindre end ved traditionel kyllingeproduktion. Eksempelvis kan muligheden for, at en væsentlig del af gødningen afsættes udendørs, muligheden for at dyrene kan blive meget ældre og muligheden for, at der kun anvendes strøelse på en tredjedel af gulvarealet (Kai, 2022) være med til at mindske teknologiens forventede ammoniakreducerende effekt.

Endelig fremgår det af indstillingen, at MELT ingen problemer ser i, at teknologien kommer til at kunne tillægges en ammoniakreducerende effekt på 28 % ved skrabe-slagtekyllingeproduktion.

Den 7. september orienterede Miljøministeriets departement jer om MELT's vurdering, og den 27. september 2023 skrev Miljøstyrelsen til jer, at I kunne komme med bemærkninger til nedskrivning af effekten af jeres varmeveksler fra 30 til 28 % inden den 11. oktober 2023 (partshøring).

Miljøstyrelsen har ikke modtaget nogen bemærkninger.

Retsgrundlag

Det følger af husdyrbruglovens¹ § 34 a, at Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om husdyrbrugs indretning og drift, herunder om den kontrol, som den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v.

Det følger af forarbejderne til lov nr. 114/2017, at § 34 a vil kunne anvendes til at fastsætte regler om nærmere krav til indretning og drift af valgte miljøteknologier til husdyrproduktion, som har en dokumenteret miljøeffekt på f.eks. ammoniakfordampning og lugt.

Det følger endvidere af forarbejderne at, ”Miljøstyrelsen fører i dag en teknologiliste som en vejledende liste² over miljøteknologi, som har en dokumenteret miljøeffekt og er driftssikker. Som eksempel kan nævnes krav om pH-logning ved brug af gylleforsuringsanlæg. Med den foreslåede bemyndigelse i lovens § 34 a vil miljø- og fødevareministeren også kunne fastsætte regler, hvorved det fremgår, hvilke teknologier der anses for at give en nærmere bestemt effekt, og i givet fald hvilke krav der stilles til indretning og drift af de enkelte miljøteknologier.”

Det er vurderet, at forarbejderne omfatter bemyndigelse til at fastsætte regler om en teknologiliste, dvs. ansøgning, rammer for optagelse, håndtering af nye oplysninger om effekt mv. Det vil sige, at hjemlen kan anvendes til ved nye oplysninger at nedskrive effekten af en teknologi og ændre teknologien til at omfattet stalde til anden type produktion.

Begrundelse

Det er dokumenteret efter de procedurer, der gælder for optag på Miljøstyrelsens teknologiliste, at Rokkedahl Energi – varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde, har en ammoniakreducerende effekt på 28 %, som fremgår af indstillingen fra MELT.

MELT har desuden indstillet, at teknologien også kan anvendes på stalde til produktion af skrabelagtekyllinger, da denne produktion også kan tillægges en ammoniakreducerende effekt på 28 %.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01. maj 2019 med senere ændringer.

² Miljøstyrelsens Teknologiliste er ikke længere en vejledende liste.

På den baggrund nedskrives effekten af teknologien på Miljøstyrelsens Teknologiliste pr. dags dato i henhold til indstillingen fra MELT til 28 % i stedet for 30 %, og teknologien optages til også at komme til at omfatte stalde til produktion af skrabe-slagtekyllinger.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøministeriets departement. En klage skal sendes til departementet. De klageberettigede for afgørelsen er afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

I kan finde kontaktoplysninger til departementet på Miljøministeriets hjemmeside – www.mim.dk - under Kontakt.

Indbringelse for domstolene

Hvis I vil indbringe denne afgørelse for domstolene, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen eller offentliggørelsen af afgørelsen, jf. husdyrbruglovens § 90.

På www.domstol.dk kan I finde vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

Med venlig hilsen

Maria Bøg Abildskov
Jurist
+45 20 29 11 59
mabab@mst.dk